

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i inwestycyjne

**Podstawowe informacje dot. naboru wniosków
o dofinansowanie w trybie konkursowym
dla**

**Osi Priorytetowej 10 EDUKACJA
Działanie 10.2.**

**Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości
edukacji podstawowej, gimnazjalnej, ponadgimnazjalnej**

**Regionalny Program Operacyjny
Województwa Dolnośląskiego
2014-2020**

Kobierzyce, 25.05.2017 r.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

RPDS.10.02.02-IZ.00-02-241/17 – konkurs dla ZIT WrOF

Konkurs dla Wnioskodawców chcących realizować projekt:

▪ **obejmujący obszarem realizacji odpowiednio**

ZIT WrOF

**Gminy wchodzące w skład ZIT WrOF – Regulamin konkursu,
Słownik skrótów i pojęć, str. 7**

Konkurs ogłasza:

Instytucja Zarządzająca
Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014 -2020
(IZ RPO WD)

oraz

Gmina Wrocław
pełniąca funkcję Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje
Terytorialne Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego (ZIT WrOF)

Funkcję Instytucji Zarządzającej
pełni
Zarząd Województwa Dolnośląskiego

Instytucja Zarządzająca i Instytucja Pośrednicząca
wspólnie pełnią rolę
Instytucji Organizującej Konkurs (IOK)

Zadania związane z naborem wniosków realizuje Departament Funduszy Europejskich w Urzędzie
Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego z siedzibą we Wrocławiu,
ul. Mazowiecka 17

Dokumentacja konkursowa:

- Konkurs został ogłoszony 11 maja 2017 r.
- Ogłoszenie o konkursie oraz Regulamin konkursu są dostępne na stronie: www.rpo.dolnyslask oraz na stronie ZIT WrOF
- Co się składa na dokumentację konkursową:
- Regulamin konkursu
- Załącznik nr 1 Wyciąg z kryteriów wyboru projektów
- Załącznik nr 2 Lista wskaźników
- Załącznik nr 3 Zakres wniosku o dofinansowanie
- Załącznik nr 4 Standardy realizacji wybranych form wsparcia (z katalogiem stawek maksymalnych)
- Załącznik nr 5 Średnie wyniki egzaminów zewnętrznych
- Załącznik nr 6 Oświadczenie dotyczące kryterium dostępu nr 5
- Załącznik nr 7 Oświadczenie dotyczące kryterium dostępu nr 6
- Załącznik nr 8, Załącznik nr 9, Załącznik nr 10 – Wzory umów (standardowa, metody uproszczone, porozumienie z Państwową Jednostką Budżetową)
- Dodatkowe pliki pomocnicze:
- Lista sprawdzająca kwalifikacje
- Podstawowe informacje dotyczące uzyskiwania kwalifikacji w ramach projektów EFS
- Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu na stronie <https://www.generator-efs.dolnyslask.pl/> w zakładce „Pomoc” – wersja 1.3
- Strategia ZIT WrOF

Kwota środków europejskich przeznaczona na konkurs

Kwota środków europejskich przeznaczona
na konkurs dla ZIT WrOF wynosi:
8 317 059 PLN

Wnioskodawcy w Działaniu 10.2

Kto może być Wnioskodawcą/Beneficjentem?

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia;
- jednostki organizacyjne jst*;
- organizacje pozarządowe;
- organy prowadzące* publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne i ponadgimnazjalne;

*Wnioskodawca musi posiadać osobowość prawną. Jeżeli placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne (np. młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy), szkoła lub poradnia psychologiczno-pedagogiczna jest jednostką organizacyjną jst posiadającą osobowość prawną to może być Wnioskodawcą. Jeżeli jednostki organizacyjne nie posiadają osobowości prawnej to Wnioskodawcą jest właściwa jednostka samorządu terytorialnego (np. Gmina, Powiat). Wówczas szkoła, poradnia itp. stanowi tzw. „**Inny podmiot zaangażowany w realizację projektu**” czyli realizatora projektu. Dane jednostki organizacyjnej podajemy wówczas w punkcie 2.11 Wniosku o dofinansowanie.

*organ prowadzący - minister, jednostka samorządu terytorialnego, inne osoby prawne i fizyczne

Kto może być Partnerem?

Każdy podmiot posiadający osobowość prawną, również spoza katalogu Wnioskodawców.

Partnerzy w Działaniu 10.2

Kto może być Partnerem?

Każdy podmiot posiadający osobowość prawną, również spoza katalogu Beneficjentów.

Uczestnicy projektu w Działaniu 10.2

Uczestnik projektu – osoba fizyczna bez względu na wiek lub podmiot bezpośrednio korzystająca z interwencji EFS; są to wyłącznie osoby, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane (co najmniej płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie) i dla których planowane jest poniesienie wydatków w ramach projektu.

Uczestnikami projektów 10.2 czyli grupą docelową, do której może być skierowane wsparcie w projekcie mogą być:

- uczniowie i wychowankowie szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych);
- rodzice/opiekunowie prawni uczniów;
- publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne;
- nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych;
- osoby, które przedwcześnie opuściły system oświaty;

UWAGA! Projekt niespełniający tego wymogu, tzn. przewidujący wsparcie grupy docelowej niewpisującej się we wskazane powyżej, zostanie odrzucony.

Uczestnicy projektu w Działaniu 10.2 cd.

uczniowie i wychowankowie **szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne** rozumiani zgodnie z Ustawą o systemie oświaty: tj.

Szkoła – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 2 oraz art. 9 ust 1 ustawy o systemie oświaty:

art. 2 pkt 2:

szkoły:

- a) **podstawowe**, w tym: specjalne, integracyjne, z oddziałami integracyjnymi i sportowymi, sportowe i mistrzostwa sportowego,
- b) **gimnazja**, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi, sportowymi i przysposabiającymi do pracy, sportowe i mistrzostwa sportowego,
- c) **ponadgimnazjalne**, w tym: specjalne, integracyjne, dwujęzyczne, z oddziałami integracyjnymi, dwujęzycznymi i sportowymi, sportowe, mistrzostwa sportowego, rolnicze i leśne,
- d) **artystyczne**;

art. 9 ust 1:

Szkoły publiczne i niepubliczne dzielą się na następujące typy:

- 1) sześciolletnią szkołę podstawową, w której w ostatnim roku nauki przeprowadza się sprawdzian;
- 2) trzyletnie gimnazjum, dające możliwość dalszego kształcenia w szkołach, o których mowa w pkt 3 lit. a-c i e, w którym w ostatnim roku nauki przeprowadza się egzamin gimnazjalny;
- 3) szkoły ponadgimnazjalne:

a) trzyletnią zasadniczą szkołę zawodową, której ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także dalsze kształcenie począwszy od klasy drugiej liceum ogólnokształcącego dla dorosłych,

UWAGA: SZKOŁY ZAWODOWE SĄ WYŁĄCZONE Z KONKURSU!

b) trzyletnie liceum ogólnokształcące, którego ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

c) czteroletnie **technikum**, którego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego,

d) szkołę policealną dla osób posiadających wykształcenie średnie, o okresie nauczania nie dłuższym niż 2,5 roku, umożliwiającą uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie,

UWAGA: SZKOŁY POLICEALNE SĄ WYŁĄCZONE Z KONKURSU!

e) trzyletnią **szkołę specjalną przysposabiającą do pracy** dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, której ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego przysposobienie do pracy.

Uczestnicy projektu w Działaniu 10.2 cd.

Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 5 i 7 ustawy o systemie oświaty.

art. 2 pkt 5:

młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7 (*dzieci i młodzieży upośledzone umysłowo w stopniu głębokim uczestniczące w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych*), a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3 (*przygotowanie przedszkolne*), obowiązku szkolnego i obowiązku nauki;

art. 2 pkt 7:

placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania;

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

1. Kryterium liczby wniosków

Czy Wnioskodawca w ramach konkursu **złożył nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu jako lider lub samodzielny Wnioskodawca oraz nie więcej niż dwa wnioski jako partner?**

Zadaniem kryterium jest umożliwienie realizowania projektów przez większą liczbę Wnioskodawców. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie rejestru prowadzonego przez Instytucję Organizującą Konkurs. W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków o dofinansowanie przez jednego Wnioskodawcę jako lider lub samodzielny Wnioskodawca oraz więcej niż dwóch wniosków, w których występuje jako Partner, Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca wszystkie złożone w odpowiedzi na konkurs wnioski, w związku z niespełnieniem przez Wnioskodawcę kryterium. W przypadku wycofania wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca ma prawo złożyć kolejny wniosek.

Tak/Nie (odrzuć wniosek)

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

2. Kryterium biura projektu

Czy **Wnioskodawca** (lider) w okresie realizacji projektu **posiada siedzibę** lub **będzie prowadził biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego**?

Realizacja projektu przez beneficjentów prowadzących działalność na terenie województwa dolnośląskiego lub posiadających biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego jest uzasadniona regionalnym/lokalnym charakterem wsparcia oraz pozytywnie wpłynie na efektywność realizacji projektu. Posiadanie biura projektu na terenie województwa dolnośląskiego ma na celu umożliwienie dostępu do pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewnienie uczestnikom projektu możliwości osobistego kontaktu z kadrą projektu. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Fakt posiadania siedziby na terenie województwa dolnośląskiego zostanie zweryfikowany na podstawie części 2.8 wniosku o dofinansowanie. W przypadku braku posiadania przez Wnioskodawcę (lidera) siedziby na terenie woj. dolnośląskiego, Wnioskodawca jest zobowiązany wpisać do treści wniosku oświadczenie, że będzie prowadził biuro projektu na terenie województwa dolnośląskiego. Brak w/w oświadczenia skutkować będzie niespełnieniem kryterium.

Tak/Nie (odrzućcie wniosek)

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

3. Kryterium formy wsparcia

Czy projekt jest realizowany **w szkołach osiągających najłabsze wyniki edukacyjne w skali ZIT?**

Zadaniem kryterium jest zmniejszenie zróżnicowania międzyszkolnego w odniesieniu do osiągniętych przez szkoły lub placówki systemu oświaty wyników edukacyjnych. Jako szkoły lub placówki systemu oświaty, które osiągają najłabsze wyniki edukacyjne w skali ZIT należy rozumieć te placówki, których średnia z egzaminów zewnętrznych, w tym sprawdzianu szóstoklasisty, jest na poziomie niższym niż średnia ZIT z danego egzaminu. Jako średnia ZIT należy rozumieć średnią z ostatniego egzaminu zewnętrznego, którego wyniki zostały opublikowane na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej do dnia opublikowania ogłoszenia o naborze. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie opublikowanych wyników ostatniego wyniku zewnętrznego na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Kryterium nie dotyczy szkół i placówek oświatowych:

- a) dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania,
- b) umożliwiających uczniom, o których mowa w art. 16 ust. 7 ustawy o systemie oświaty (*dzieci i młodzieży upośledzone umysłowo w stopniu głębokim uczestniczące w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych*) realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki,
- c) dla dzieci i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Tak/Nie/Nie dotyczy

Wyniki z egzaminów zewnętrznych

Załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu

Wnioskodawca powinien podać we wniosku o dofinansowanie średni procentowy wynik danej szkoły (średnia ważona) w odniesieniu do każdej szkoły objętej projektem.

Średnie wyniki procentowe z poszczególnych przedmiotów oraz liczba uczniów zdających dany przedmiot są dostępne w dokumentach:

- „Średnie wyniki sprawdzianu 2016 w szkołach woj. dolnośląskiego”
- „Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego 2016 w szkołach woj. dolnośląskiego”
- „Średnie wyniki procentowe obowiązkowych egzaminów maturalnych w 2016 r. w nowej formule według szkół, powiatów i województw”

na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej we Wrocławiu: <http://oke.wroc.pl/>

Wyniki z egzaminów zewnętrznych cd.

Szkoły podstawowe:

- arkusz podstawowy sprawdzianu szóstoklasisty;
- uwzględniamy zarówno część 1 (j. polski i matematyka), jak i część 2 (język obcy nowożytny);
- wynik niższy niż **73,4% dla ZIT WrOF**

Gimnazja:

- arkusz podstawowy egzaminu gimnazjalnego;
- wszystkie egzaminy obligatoryjnie zdawane na poziomie podstawowym tj. historia i wiedza o społeczeństwie, język polski, przedmioty przyrodnicze, matematyka oraz języki nowożytne;
- wynik niższy niż **63,0% dla ZIT WrOF**

Wyniki z egzaminów zewnętrznych cd.

Szkoły ponadgimnazjalne:

- egzamin maturalny „nowa formuła”;
- wszystkie pisemne egzaminy obligatoryjnie zdawane na poziomie podstawowym tj. język polski, matematyka oraz języki nowożytnie; sesja główna i dodatkowa (NIE POPRAWKOWA)
- wynik niższy niż **67,6% dla ZIT WrOF**

Wyniki z egzaminów zewnętrznych cd.

Należy stosować sposób zaokrąglania **do najbliższej wartości** z dokładnością do **jednego miejsca po przecinku** tj. do części dziesiętnych.

Należy również **stosować zwiększenie cyfry w części dziesiętnej o jeden**, jeśli sąsiednia z **prawej cyfra przed usunięciem była większa lub równa 5**.

Zaokrąglenie należy zastosować **przy wyliczaniu wyniku końcowego** tj. **średniej ważonej z wszystkich przedmiotów**

Przykład zaokrąglania:

$$60,23 = 60,2$$

$$60,26 = 60,3$$

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

4. Kryterium formy wsparcia

Czy **Wnioskodawcą lub Partnerem jest organ prowadzący szkołę/szkoły** objętą/objęte wsparciem w ramach projektu?

Zadaniem kryterium jest zapewnienie, że wsparcie dla uczniów i nauczycieli będzie realizowane co najmniej w partnerstwie z organem prowadzącym szkołę objętą wsparciem. Realizacja projektów przy zaangażowaniu organu prowadzącego zwiększy efektywność wsparcia. Kryterium będzie weryfikowane na podstawie wniosku o dofinansowanie.

Tak/Nie (odrzućcenie wniosku)

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

5. Kryterium formy wsparcia

Czy w treści wniosku zostało zawarte oświadczenie wskazujące, że **przeprowadzono Diagnozę potrzeb edukacyjnych**, która **została zatwierdzona** przez organ prowadzący, a zaplanowane **działania** w projekcie **odpowiadają na potrzeby w niej zidentyfikowane**?

Wprowadzenie kryterium ma na celu wybór projektów, w ramach których będą realizowane działania projektowe odpowiadające indywidualnie zdiagnozowanemu zapotrzebowaniu szkół lub placówek systemu oświaty z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów objętych wsparciem. Diagnoza, o której mowa w kryterium uwzględnia planowane zmiany w zakresie reformy systemu oświaty oraz ewentualne działania dostosowujące wsparcie zaplanowane w ramach projektu. Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie **oświadczenia w załączniku do wniosku o dofinansowanie**.

Tak/Nie (odrzućcie wniosek)

Kryteria dostępu czyli podstawowe warunki do spełnienia

6. Kryterium formy wsparcia

Czy w przypadku gdy projekt obejmuje działania polegające na:

- a) wyposażeniu szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki i/lub
- b) wyposażeniu szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej i/lub
- c) doposażeniu szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistycznych sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością,

w treści wniosku zostało zawarte **oświadczenie** wskazujące, że **przeprowadzona Diagnoza potrzeb edukacyjnych zawiera wnioski z przeprowadzonego spisu inwentarza oraz oceny stanu technicznego posiadanego wyposażenia?**

Wprowadzenie kryterium ma na celu wybór projektów, w ramach których będą realizowane działania projektowe z zakresu doposażenia i wyposażania szkół w pomoce dydaktyczne, narzędzia, infrastrukturę, sprzęt, podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne odpowiadające indywidualnie zdiagnozowanemu zapotrzebowaniu szkół lub placówek systemu oświaty z uwzględnieniem analizy posiadanych zasobów. Kryterium nie dotyczy projektów nie zakładających działań związanych z doposażeniem i wyposażaniem szkół. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie **oświadczenia zawartego w załączniku do wniosku o dofinansowanie**.

Tak/Nie/Nie dotyczy

Diagnoza potrzeb edukacyjnych

Załącznik nr 4 do Regulaminu konkursu

- powinna dotyczyć szkoły/szkół lub placówki/placówek systemu oświaty podlegającej/podlegających pod dany organ prowadzący, planowanej/planowanych do objęcia wsparciem w projekcie;
- powinna uwzględniać indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów objętych wsparciem;
- powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym;
- można korzystać ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkół tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznych, biblioteki pedagogicznej;
- powinna być zatwierdzona przez organ prowadzący przed złożeniem wniosku o dofinansowanie;
- nie jest załączana do wniosku o dofinansowanie;
- najważniejsze wnioski z *Diagnozy* powinny zostać zawarte w treści wniosku o dofinansowanie;**
- powinna odnosić się do **istniejącej struktury szkolnictwa i sieci szkół** tj. aktualnej w momencie opracowywania *Diagnozy*;
- powinna uwzględniać w *Diagnozie* **plany dotyczące reorganizacji sieci szkół**;
- w związku z wyjątkowym kontekstem naboru w okresie wprowadzania reformy oświaty, IOK dopuści możliwość wprowadzania zmian do projektów na etapie ich realizacji, w sytuacjach gdy działania projektowe będą wymagały dostosowania do zmian prawnych i wynikających z nich zmian w strukturze i sieci szkół;

**Kryteria formalne – 11 kryteriów
szczegółowo opisane w Załączniku nr 1
Weryfikowane na zasadzie Tak/Nie/Nie dotyczy**

**1. Poprawność wypełnienia
wniosku**

- Wniosek o dofinansowanie został sporządzony w języku polskim oraz **złożony w odpowiedzi na właściwy konkurs w formie elektronicznej w systemie SOWA EFS RPDS.**

**2. Kwalifikowalność typu
projektu**

- Projekt jest **zgodny z typem projektów** dopuszczonych do dofinansowania w regulaminie konkursu.

Kryteria formalne cd.

3. Kwalifikowalność wnioskodawcy

- Wnioskodawca **jest uprawniony** do ubiegania się o wsparcie zgodnie z zapisami regulaminu konkursu.

4. Prawdłowość wyboru partnerów w projekcie

- Wybór partnerów został dokonany w sposób prawidłowy, to znaczy:
 - Wnioskodawca oraz partner/partnerzy **nie stanowią podmiotów powiązanych** w rozumieniu załącznika do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
 - w przypadku, gdy Wnioskodawca jest podmiotem, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – prawo zamówień publicznych*, **wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych został dokonany z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania podmiotów w szczególności zgodnie z zasadami określonymi w art. 33 ust. 2 ustawy wdrożeniowej**;
 - wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych został dokonany **przed złożeniem wniosku o dofinansowanie** projektu partnerskiego.

Kryteria formalne cd.

5. Niepodleganie wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej

- Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:
 - art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

6. Zgodność z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust. 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.

- Wnioskodawca złożył oświadczenie, że:
 - **projekt nie został zakończony** w rozumieniu art. 65 ust. 6,
 - **nie rozpoczął realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie**, lub jeśli dotyczy
 - projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny być zostać objęte procedurą odzyskiwania środków zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem.

Kryteria formalne cd.

7. Zakaz podwójnego finansowania

- W wyniku otrzymania przez projekt dofinansowania we wnioskowanej wysokości, na określone wydatki kwalifikowalne, w projekcie **nie dojdzie do podwójnego dofinansowania.**

8. Minimalna/maksymalna wartość projektu

- Wartość projektu nie przekracza poziomów określonych w regulaminie konkursu.
- **Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN**

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Kryteria formalne cd.

9. Wkład własny

- Wnioskodawca zapewnił odpowiedni poziom wkładu własnego określony w regulaminie konkursu tj. **5% wkładu własnego**

Kryteria formalne cd.

10. Uprozczone metody rozliczania projektów

- W projekcie, w którym wartość wkładu publicznego (środków publicznych) **nie przekracza 100 000 EUR (tj. 442 160 PLN)** zastosowano kwoty ryczałtowe, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. W sytuacjach określonych w regulaminie konkursu zastosowano pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

11. Kryterium niezalegania z należnościami

- Czy Wnioskodawca **nie zalega z uiszczaniem podatków**, jak również z opłacaniem **składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** lub innych należności wymaganych odrębnymi przepisami prawa?

Kryteria merytoryczne – 12 kryteriów szczegółowo opisane w Załączniku nr 1 punktowane z możliwością warunkowej oceny i skierowania do negocjacji

1. Kryterium adekwatności celu projektu i założonych do osiągnięcia rezultatów

- Czy projekt jest zgodny z właściwym celem szczegółowym RPO WD 2014-2020 oraz w jaki sposób projekt przyczyni się do osiągnięcia celu szczegółowego RPO WD 2014-2020?
- Czy potrzeba realizacji projektu jest wystarczająco uzasadniona i odpowiada na zdiagnozowany problem?
- Czy zaplanowane w ramach projektu wartości wskaźników są adekwatne w stosunku do potrzeb i celów projektu, a założone do osiągnięcia wartości są realne?
- Dodatkowo w przypadku projektów o wartości co najmniej 2 mln złotych:
- Czy przedstawiono wystarczający opis ryzyka nieosiągnięcia założeń projektu oraz zaplanowanych w ramach projektu działań zaradczych?

2. Kryterium doboru grupy docelowej

- Czy dobór grupy docelowej jest adekwatny do założeń projektu oraz RPO WD 2014-2020, w tym czy zawiera wystarczający opis:
 - grupy docelowej, jaka będzie wspierana w ramach projektu;
 - potrzeb i oczekiwań uczestników projektu w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu;
 - barier, na które napotykają uczestnicy projektu;
 - skali zainteresowania potencjalnych uczestników projektu;
 - sposobu rekrutacji uczestników projektu, w tym kryteriów rekrutacji zapewnienia dostępności rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami?

Kryteria merytoryczne cd.

3. Kryterium trafności działań i racjonalności harmonogramu

- Czy we wniosku o dofinansowanie projektu przedstawiono wystarczający opis:
 - zadań realizowanych w ramach projektu;
 - uzasadnienia potrzeby realizacji zadań w kontekście przedstawionej diagnozy;
 - wartości wskaźników, które zostaną osiągnięte w ramach zadań (jeśli dotyczy);
 - roli partnerów w realizacji poszczególnych zadań jeśli przewidziano ich realizację w ramach partnerstwa wraz z uzasadnieniem (jeśli dotyczy);
 - trwałości i wpływu rezultatów projektu (jeśli dotyczy)?
- Czy przedstawiony harmonogram realizacji projektu jest racjonalny w stosunku do przedstawionego zakresu zadań w projekcie?

4. Kryterium adekwatności sposobu zarządzania oraz posiadanego potencjału

- Czy przedstawiony sposób zarządzania projektem jest adekwatny do zakresu projektu?
- Czy podmioty zaangażowane w realizację projektu posiadają odpowiedni potencjał (kadrowy, techniczny, finansowy) do realizacji projektu?

Kryteria merytoryczne cd.

5. Kryterium doświadczenia

- Czy Wnioskodawca lub partnerzy w przypadku projektu realizowanego w partnerstwie, posiadają doświadczenie w realizacji przedsięwzięć, w tym przedsięwzięć finansowanych ze środków innych niż środki funduszu UE:
 - w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu oraz
 - na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu oraz
 - na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu?

6. Kryterium budżetu projektu

- Czy budżet projektu został sporządzony w sposób prawidłowy?
- Czy wysokość kosztów przypadających na jednego uczestnika projektu jest adekwatna do zakresu projektu oraz osiągniętych korzyści, a zaplanowane wydatki są racjonalne?

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Kryteria merytoryczne cd.

7. Wskaźniki obligatoryjne dla danego typu projektu

- Czy wniosek o dofinansowanie projektu zawiera wszystkie wskaźniki obligatoryjne dla danego typu projektu wskazane w regulaminie konkursu z przypisaną wartością docelową większą od zera?

8. Kryterium zgodności ze standardem usług i katalogiem stawek

- Czy zaplanowane w ramach projektu zadania są zgodne z określonym minimalnym standardem usług oraz wydatki są zgodne z katalogiem stawek, określonym dla danego konkursu?

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Kryteria merytoryczne cd.

9. Kryterium budżetu projektu

- Czy wszystkie wydatki są kwalifikowalne?

10. Kryterium zgodności z SzOOP

- Czy projekt jest zgodny z zapisami SzOOP RPO WD 2014-2020?

Kryteria merytoryczne cd.

11. Kryterium spełnienia minimalnych wymagań

- Czy wniosek otrzymał:
 - co najmniej 50% punktów w poszczególnych kryteriach merytorycznych oraz
 - pozytywną ocenę za spełnienie kryteriów horyzontalnych oraz kryteriów merytorycznych nr 7, 8, 9 i 10*?

12. Kryterium spełnienia warunków postawionych przez oceniających lub przewodniczącego KOP

- Czy negocjacje zakończyły się wynikiem pozytywnym to znaczy zostały udzielone informacje i wyjaśnienia wymagane podczas negocjacji lub spełnione zostały warunki określone przez oceniających lub przewodniczącego KOP podczas negocjacji oraz do projektu nie wprowadzono innych niezgodnionych w ramach negocjacji zmian?

Kryteria horyzontalne – 4 kryteria szczegółowo opisane w Załączniku nr 1 i Regulaminie konkursu Rozdział 8

1. Kryterium zgodności projektu z prawem

- Czy projekt jest **zgodny z przepisami prawa** krajowego i unijnego?
- m.in. z przepisami w zakresie pomocy publicznej, prawa pracy, kodeksu cywilnego oraz zamówień publicznych.

2. Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami

- Czy projekt jest **zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju**?
- Projekt musi być co najmniej neutralny.

Kryteria horyzontalne cd.

3. Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami

- Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn?
- Kryterium będzie oceniane według standardu minimum. W ramach kryterium IOK dopuszcza możliwość oceny warunkowej. Standard minimum jest załącznikiem do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.

4. Kryterium zgodności z właściwymi politykami i zasadami

- Czy projekt jest zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?

Wskaźniki w ramach Działania 10.2

Instrukcja dotycząca doboru wskaźników została opisana w Załączniku nr 2 do Regulaminu konkursu

Wyróżniamy następujące rodzaje wskaźników:

- **Wskaźniki programowe** (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu bezpośredniego)
 - określone w RPO, wybierane z listy rozwijanej, obligatoryjne
- **Wskaźniki projektowe**
 - określane samodzielnie przez Wnioskodawcę, nieobligatoryjne
- **Wskaźniki horyzontalne**
 - określone w tzw. liście WLWK (Wspólne Lista Wskaźników Kluczowych), wybierane z listy rozwijanej, obligatoryjne

Wskaźniki programowe – 5 wskaźników produktu

WSKAŹNIK PRODUKTU nr 1

Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie

- Liczba uczniów (szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych) objętych wsparciem bezpośrednim w ramach programu z zakresu rozwijania kompetencji kluczowych oraz postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy.
- Wykazywać należy wyłącznie kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.
 - Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.A

WSKAŹNIK PRODUKTU nr 2

Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie

- Liczba nauczycieli szkół dla dzieci i młodzieży (szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), w tym szkół specjalnych (samodzielne i funkcjonujące w placówkach) objętych doskonaleniem umiejętności i kompetencji w zakresie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK).
 - Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.G

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wskaźniki programowe – 5 wskaźników produktu cd.

WSKAŹNIK PRODUKTU nr 3

Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie

- Liczba wszystkich nauczycieli wychowania przedszkolnego, szkół i placówek dla dzieci i młodzieży objętych wsparciem w programie.
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.F, 10.2.G, 10.2.H

WSKAŹNIK PRODUKTU nr 4

Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie

- Liczba szkół dla dzieci i młodzieży (szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), w tym szkół specjalnych (samodzielne i funkcjonujące w placówkach), których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone do nauczania przyrody, biologii, chemii, geografii i fizyki poprzez doświadczenia i eksperymenty.
- Uwaga! Nie wliczamy placówek systemu oświaty
- Uwaga! Nie wliczamy pracowni matematyki i pracowni TIK
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.B

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wskaźniki programowe – 5 wskaźników produktu cd.

WSKAŹNIK PRODUKTU nr 5

**Liczba szkół i placówek
systemu oświaty
wyposażonych w ramach
programu w sprzęt TIK do
prowadzenia zajęć
edukacyjnych**

- Liczba szkół dla dzieci i młodzieży (szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), w tym szkół specjalnych (samodzielne i funkcjonujące w placówkach) oraz placówek systemu oświaty (zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty) wyposażonych w sprzęt technologii informacyjno - komunikacyjnych (TIK) do prowadzenia zajęć edukacyjnych.
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.A,

Wskaźniki programowe – 4 wskaźniki rezultatu bezpośredniego

WSKAŹNIK REZULTATU nr 1

Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu

- Liczba uczniów szkół (podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), którzy dzięki wsparciu z EFS nabyli kompetencje kluczowe
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.A,

WSKAŹNIK REZULTATU nr 2

Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu

- Liczba nauczycieli, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
- Przez uzyskanie kwalifikacji należy rozumieć formalny wynik oceny i walidacji, uzyskany w momencie potwierdzenia przez właściwy organ, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy. Tym samym uczestnika można uwzględnić w ww. wskaźniku jeżeli zda formalny egzamin potwierdzający zdobyte kwalifikacje.
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.F, 10.2.G, 10.2.H

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wskaźniki programowe – 4 wskaźniki rezultatu bezpośredniego cd.

WSKAŹNIK REZULTATU nr 3

Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

- Liczba szkół dla dzieci i młodzieży, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie zakupione dzięki EFS do prowadzenia zajęć edukacyjnych z przedmiotów przyrodniczych: przyrody, biologii, chemii, geografii i fizyki.
- Uwaga! Nie wliczamy pracowni matematyki i pracowni TIK
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.B,

WSKAŹNIK REZULTATU nr 4

Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych.

- Liczba szkół dla dzieci i młodzieży oraz placówek systemu oświaty wykorzystujących do prowadzenia zajęć edukacyjnych sprzęt technologii informacyjno-edukacyjnych zakupiony dzięki EFS.
- Wystąpi np. w przypadku realizacji form wsparcia w ramach typu projektu 10.2.A,

Wskaźniki projektowe

Wnioskodawca może samodzielnie określić inne, dodatkowe wskaźniki **specyficzne dla danego projektu**, o ile będzie to niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu.

Wskaźniki projektowe dla projektu muszą nosić **inne nazwy** niż ww. wskaźniki programowe (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu) i mieć **inną definicję wskaźnika**.

Dla wszystkich wskaźników uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie należy określić **wartości bazowe** (czyli przed rozpoczęciem realizacji projektu) oraz **wartości docelowe**, których osiągnięcie będzie uznane za zrealizowanie celu projektu.

Wskaźniki horyzontalne – 3 wskaźniki horyzontalne

WSKAŹNIK HORYZONTALNY nr 1

Liczba obiektów
dostosowanych do potrzeb
osób z
niepełnosprawnościami

- Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom niepełnosprawnym ruchowo czy sensorycznie.
- Wskaźnik należy wybrać bez względu na typ projektu i formy wsparcia (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0)

WSKAŹNIK HORYZONTALNY nr 2

Liczba osób objętych
szkoleniami/doradztwem w
zakresie kompetencji
cyfrowych

- Wskaźnik mierzy liczbę osób objętych szkoleniami/doradztwem w zakresie nabywania/doskonalenia umiejętności warunkujących efektywne korzystanie z mediów elektronicznych tj. m.in. korzystania z komputera, różnych rodzajów oprogramowania, internetu oraz kompetencji ściśle informatycznych (np. programowanie, zarządzanie bazami danych, administracja sieciami, administracja witrynami internetowymi).
- Wskaźnik należy wybrać bez względu na typ projektu i formy wsparcia (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0)

Wskaźniki horyzontalne – 3 wskaźniki horyzontalne cd.

WSKAŹNIK HORYZONTALNY nr 3

Liczba projektów, w których
sfinansowano koszty
racjonalnych usprawnień dla
osób z
niepełnosprawnościami

- Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.
- Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące, odpowiednie dostosowanie wyżywienia.
- Wskaźnik monitoruje projekty, w których zarówno na wstępie przewidziano działania usprawniające (projekty dedykowane w części lub całościowo osobom z niepełnosprawnością), jak i te, w których na etapie wdrażania uruchomiono mechanizm racjonalnych usprawnień.
- Wskaźnik należy wybrać bez względu na typ projektu i formy wsparcia (bez konieczności podawania wartości docelowej większej od 0)

Przedmiot konkursu

Typy projektów:

10.2.A. Kształtowanie **kompetencji kluczowych** na rynku pracy, wsparcie nauki języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych i TIK (ICT) oraz **właściwych postaw**: kreatywności, innowacyjność, pracy zespołowej.

10.2.B. Tworzenie w szkołach warunków do **nauczania eksperymentalnego**.

10.2.C. Realizacja **programów pomocy stypendialnej** dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki lub przedsiębiorczości, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).

10.2.D. Wsparcie w zakresie **indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi**, w tym wsparcie ucznia młodszego przy jego przechodzeniu na kolejny etap kształcenia.

10.2.E. **Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna** dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie uzdolnieni, zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).

Przedmiot konkursu cd.

10.2.F. Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z **poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym**.

10.2.G. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji **nauczycieli i pracowników pedagogicznych** pod kątem **kompetencji kluczowych uczniów** niezbędnych do poruszania się po rynku pracy (TIK, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), **nauczania eksperymentalnego, właściwych postaw uczniów** (m.in. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz **metod zindywidualizowanego podejścia do ucznia**.

10.2.H. Szkolenie, doradztwo oraz inne formy podwyższania kwalifikacji w celu doskonalenia umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji **nauczycieli i pracowników pedagogicznych** pod kątem **wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną** na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów uzdolnionych, zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki).

Przedmiot konkursu – Załącznik nr 4

Standardy realizacji form wsparcia

8 typów projektów od A do H

Każdy typ projektu ma określone formy wsparcia

Następujące typy nie mogą wystąpić samodzielnie:

- **10.2.C** pomoc stypendialna
- **10.2.G** doskonalenie nauczycieli w zakresie kompetencji kluczowych i właściwych postaw uczniów, nauczania eksperymentalnego, metod indywidualizacji nauczania
- **10.2.H** doskonalenie nauczycieli w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Uwaga! Wsparcie dla nauczycieli i pracowników pedagogicznych zawsze stanowi wsparcie uzupełniające dla wsparcia skierowanego bezpośrednio do uczniów

Przedmiot konkursu – Załącznik nr 4

Standardy realizacji form wsparcia

Podstawowa zasada dla wszystkich typów projektów i form wsparcia:

Wszystkie działania zaplanowane w projekcie muszą stanowić uzupełnienie/rozszerzenie/wartość dodaną w stosunku do działań prowadzonych w szkole w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie.

Deklaracja w powyższym zakresie - wpisana w treść wniosku o dofinansowanie.

Projekty EFS nie mają na celu zastępowania finansowania dotychczasowej działalności szkół.

Przykład: w szkole w roku szkolnym 2015/2016 prowadzono zajęcia pozalekcyjne z szachów w wymiarze 1 godziny tygodniowo. Z diagnozy wynika potrzeba zwiększenia liczby zajęć do 3 godzin tygodniowo ponieważ zajęcia wyraźnie przyczyniają się do rozwoju kompetencji kluczowych. W ramach projektu można zaplanować realizację 2 dodatkowych godzin tygodniowo z szachów przy jednoczesnym zachowaniu pierwszej godziny tygodniowo zajęć z szachów, tak aby łączna liczba godzin zajęć z szachów tygodniowo wynosiła 3 godziny.

Przy analizie skali działań szkoły można pominąć działania prowadzone dzięki programom rządowym oraz realizowanych w ramach RPO WD

TYP 10.2.A – Kompetencje kluczowe

10.2.A. Kształtowanie **kompetencji kluczowych** na rynku pracy, wsparcie nauki języków obcych, nauk matematyczno-przyrodniczych i TIK (ICT) oraz **właściwych postaw**: kreatywności, innowacyjność, pracy zespołowej.

Kompetencje kluczowe:

- a) porozumiewanie się w językach obcych;
- b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne;
- c) kompetencje informatyczne/cyfrowe/w zakresie TIK;
- d) umiejętność uczenia się;
- e) kompetencje społeczne (umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań);
- f) inicjatywność i przedsiębiorczość.

TYP 10.2.A

Formy wsparcia czyli co można realizować?

- a) **projekty edukacyjne;**
- b) **dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawczych** dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej;
- c) **różne formy zajęć rozwijających uzdolnienia;**
- d) **nowe formy i programy nauczania;**
- e) **zajęcia w klasach o nowatorskich rozwiązaniach** programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- f) **kółka zainteresowań, warsztaty, laboratoria;**
- g) **nawiązywać współpracę** z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły w celu osiągnięcia założonych celów edukacyjnych;
- h) **wykorzystywać narzędzia, metody lub formy pracy** wypracowane w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
- i) **zajęcia pozalekcyjne lub pozaszkolne;**
- j) **zakup** wyposażenia: **pomocy dydaktycznych, narzędzi TIK, infrastruktury sieciowo-usługowej** niezbędnej do realizacji programów nauczania;

TYP 10.2.A – projekty edukacyjne

Projekt edukacyjny jako forma działalności dydaktyczno-wychowawczej - indywidualne lub zespołowe, **planowe działanie uczniów** mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany **pod opieką nauczyciela** i obejmuje następujące działania (dostosowane do możliwości osób z nich korzystających):

- a) wybranie **tematu** projektu edukacyjnego;
- b) określenie **celów** projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- c) wykonanie zaplanowanych **działań**;
- d) przedstawienie **rezultatów** projektu edukacyjnego.

Zakres tematyczny – może wykraczać poza treści nauczania określone w podstawie programowej.

Interdyscyplinarność - łączący wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin.

TYP 10.2.A – wyposażenie w TIK

Wyposażenie w pomoce dydaktyczne, narzędzia TIK, infrastrukturę sieciowo-usługową niezbędne do realizacji programów nauczania:

- może być realizowane **jedynie jako wsparcie uzupełniające** do działań skierowanych do uczniów;
- zgodne z **katalogiem** pt. „Wykaz pomocy dydaktycznych, narzędzi TIK oraz urządzeń sieciowych” ze strony: <http://efs.men.gov.pl/> (katalog nie jest katalogiem zamkniętym; można zakupić sprzęt o parametrach wyższych niż w katalogu);
- można zakwalifikować koszty związane z **dostosowaniem** lub adaptacją pomieszczeń na potrzeby **pracowni szkolnych**, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania;
- maksymalna wartość wydatków na zakup pomocy dydaktycznych, narzędzi TIK, urządzeń sieciowych może wynosić maksymalnie:
 - a) dla szkół lub placówek systemu oświaty **do 300 uczniów – 140 000 zł;**
 - b) dla szkół lub placówek systemu oświaty **od 301 uczniów – 200 000 zł;**

TYP 10.2.A – warunki wyposażania w TIK

Przy planowaniu wyposażenia szkoły w pomoce dydaktyczne, narzędzia TIK, infrastrukturę sieciowo-usługową, **należy oświadczyć we wniosku o dofinansowanie, że szkoła osiągnie funkcjonalności** (monitorowane do 6 mcy od zakończenia realizacji projektu):

- wydzielone miejsce (jedno lub dwa) do potrzeb funkcjonowania zestawów komputerowych z bezprzewodowym dostępem do Internetu;
- co najmniej jedno miejsce, w którym uczniowie mogą korzystać z Internetu pomiędzy lekcjami lub w czasie wolnym;
- stały dostęp do Internetu;
- jeden lub dwa zestawy komputerów (stacjonarnych, przenośnych lub innych urządzeń mobilnych o funkcjach komputera) + w przypadku zestawów mobilnych: urządzenia do ładowania i zarządzania sprzętem mobilnym + system operacyjny + oprogramowanie biurowe + oprogramowanie antywirusowe + oprogramowanie antykradzieżowe + oprogramowanie zabezpieczające urządzenia sieciowe;
- w miejscach korzystania ze sprzętu komputerowego jest możliwość prezentowania treści edukacyjnych za pomocą urządzeń do projekcji obrazu i dźwięku bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek;
- sprzęt komputerowy może być wykorzystywany indywidualnie przez nauczycieli do prowadzenia zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem TIK;

TYP 10.2.A – sieci komputerowe lub bezprzewodowe

Tworzenie wewnętrzzkolnych sieci komputerowych lub bezprzewodowych może obejmować:

- **projekty techniczne** w zakresie instalacji sieci i urządzeń niezbędnych do stworzenia wewnętrzzkolnych sieci komputerowych lub bezprzewodowych;
- **zakup urządzeń sieciowych** w ramach infrastruktury sieciowo-usługowej i **wykonanie instalacji** sieci zgodnie z opracowaną dokumentacją;
- **usługi administrowania** zakupionym w ramach projektu sprzętem i urządzeniami przez okres nie dłuższy niż okres trwania projektu.

TYP 10.2.B – Nauczanie eksperymentalne

10.2.B. Tworzenie w szkołach warunków do **nauczania eksperymentalnego** poprzez:

- a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki;**
- b) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki.**

Przedmioty przyrodnicze:

- a) przyroda w szkołach podstawowych;
- b) biologia, chemia, geografia, fizyka w gimnazjach;
- c) biologia, chemie, geografia, fizyka (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych.

TYP 10.2.B – Nauczanie eksperymentalne

Warunki realizacji:

- zajęcia dla uczniów + wyposażenie pracowni
- zajęcia dla uczniów + doskonalenie nauczycieli (forma wsparcia z typu projektu 10.2.G)
- zajęcia dla uczniów + oświadczenie we wniosku, że wyposażenie pracowni zostanie zrealizowane poza projektem
- zajęcia dla uczniów + oświadczenie we wniosku, że doskonalenie nauczycieli zostanie zrealizowane poza projektem

TYP 10.2.B – Wyposażenie pracowni przyrodniczych

Wydatki kwalifikowalne:

- a) podstawowe wyposażenie pracowni (wagi, szafy laboratoryjne itp.);
- b) sprzęt, w tym narzędzia TIK z aplikacjami tematycznymi, niezbędne do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji (przyrządy pomiarowe, przyrządy optyczne, szkło laboratoryjne, szkiełka mikroskopowe itp.); co do zasady: jeden zestaw laboratoryjny dla 2-5 osób;
- c) odczynniki lub substancje chemiczne;
- d) środki czystości;
- e) pomoce dydaktyczne (środki trwałe, mapy, atlasy, roczniki statystyczne itp.);
- f) koszty dostosowania lub adaptacji pomieszczeń na potrzeby pracowni szkolnych, wynikających m. in. z konieczności montażu zakupionego wyposażenia oraz zagwarantowania bezpiecznego ich użytkowania;

Zgodność z **katalogiem wyposażenia pracowni przyrodniczych** opracowanym przez MEN na stronie: <http://efs.men.gov.pl>

TYP 10.2.B – Wyposażenie pracowni matematyki

Wydatki kwalifikowalne:

- a) **meble**: szafy, szafki, tablice zwykłe i magnetyczne wraz z przyrządami, stojaki do przechowywania plansz itp.)
- b) **sprzęt**, w tym **narzędzia TIK** wraz z aplikacjami tematycznymi, niezbędne do przeprowadzenia zajęć, w np. wizualizer przestrzenny, komputer z projekтором i tablicą interaktywną.
- c) **pomoce dydaktyczne** takie jak:
 - przyrządy do mierzenia długości: linijka, miara, koło metryczne itp.,
 - przyrządy do nauki o zbiorach i okręgach: puzzle i układanki,
 - przyrządy, zestawy do mierzenia jednostek i objętości: wagi, odważniki, klepsydry, cylindry, miarki objętości, termometry,
 - przyrządy, zestawy do nauki ułamków: odcinki tablicowe - magnetyczne, ułamki magnetyczne z sortownikiem koła,
 - przyrządy, zestawy do budowy brył przestrzennych i szkieletów brył,
 - przezroczyste modele brył i przyrządy do ich demonstracji,
 - anaglify – wizualizacja brył w przestrzeni,
 - zestaw brył do mierzenia i porównywania objętości,
 - zestaw do demonstracji jednostek pola i jednostek objętości,
 - magnetyczne zestawy do prezentacji: pól wielokątów, twierdzenia Pitagorasa, twierdzenia Talesa, kątów wpisanych i środkowych itp.,
 - matematyczne gry dydaktyczne i logiczne,
 - programy komputerowe do nauki matematyki na określonym poziomie,
 - zestawy tablicowe, plansze dydaktyczne do prezentacji poszczególnych zagadnień matematycznych w tym potęg, pierwiastków, algebry, geometrii, trygonometrii itd.,
 - inne przyrządy: liczydło, kalkulatory, zbiory zadań konkursowych itp.

TYP 10.2.B – Kompetencje uczniów

Formy wsparcia w ramach kształtowania i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki:

- a) **projekty edukacyjne;**
- b) **dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawczych** dla uczniów mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej;
- c) **różne formy zajęć rozwijających uzdolnienia;**
- d) **nowe formy i programy nauczania;**
- e) **zajęcia w klasach o nowatorskich rozwiązaniach** programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- f) **kółka zainteresowań, warsztaty, laboratoria;**
- g) **nawiązywać współpracę** z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły w celu osiągnięcia założonych celów edukacyjnych;
- h) **wykorzystywać narzędzia, metody lub formy pracy** wypracowane w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;
- i) **zajęcia pozalekcyjne lub pozaszkolne;**

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

TYP 10.2.C – Pomoc stypendialna

10.2.C.

Realizacja **programów pomocy stypendialnej** dla uczniów **szczególnie uzdolnionych** w zakresie przedmiotów **przyrodniczych, informatycznych, języków obcych nowożytnych, matematyki lub przedsiębiorczości**, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).

TYP 10.2.C – Regulamin pomocy stypendialnej

- pomoc stypendialna jest udzielana przez szkołę lub placówkę systemu oświaty albo przez organ prowadzący
- szkoła/placówka albo organ opracowuje **Regulamin pomocy stypendialnej**
- w Regulaminie pomocy stypendialnej powinny być określone **szczegółowe kryteria naboru uczniów**

TYP 10.2.C – Uczeń szczególnie uzdolniony

Kryterium szczególnie uzdolnionych uczniów powinno obejmować **co najmniej oceny klasyfikacyjne** uzyskane przez uczniów **z przynajmniej jednego** spośród przedmiotów:

przyrodniczych,
informatycznych,
języków obcych nowożytnych,
matematyki,
przedsiębiorczości.

Osiągnięcia w olimpiadach, konkursach lub turniejach mogą stanowić **dodatkowe kryterium premiujące**.

TYP 10.2.C – Zasady pomocy stypendialnej

- max. **1000 zł brutto** miesięcznie na jednego ucznia;
- minimalny okres na jaki jest przyznawana pomoc stypendialna - **10 miesięcy**;
- uczeń objęty stypendium musi podlegać **opiece dydaktycznej** nauczyciela, pedagoga szkolnego albo doradcy zawodowego zatrudnionego w szkole lub placówce systemu oświaty ucznia.

Uwaga! W treści wniosku wskazać wprost, że będzie zapewniona opieka dydaktyczna ucznia objętego stypendium

TYP 10.2.D – Indywidualizacja

10.2.D. Wsparcie w zakresie **indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi**, w tym wsparcie ucznia młodszego przy jego przechodzeniu na kolejny etap kształcenia.

Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne – indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

TYP 10.2.D – formy wsparcia

- a) **doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością,**
- b) **wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.**

TYP 10.2.D – warunek zakupu doposażenia

doposażenie może być wsparciem uzupełniającym
dla wsparcia skierowanego bezpośrednio do
uczniów

zajęcia dla uczniów + doposażenie

TYP 10.2.D – doposażenie

Wydatki kwalifikowalne:

- specjalistyczne oprogramowanie;
- specjalistyczny sprzęt;
- materiały do diagnozy, wspomagania rozwoju i korygowania deficytów takich jak: wady wymowy, dysleksja, wady postawy, zaburzenia koordynacji wzrokowo-ruchowej;
- materiały do diagnozy i terapii specyficznych trudności w uczeniu się, również takich, które wynikają z potrzeb ucznia młodszego;
- podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością;

TYP 10.2.D – sposoby realizacji indywidualizacji

Wsparcie w zakresie indywidualizacji pracy może być realizowane na dwa sposoby:

1. Jako **kompleksowe programy wspomaganie szkół dla II i III etapu edukacyjnego**
2. Jako **zajęcia uzupełniające ofertę szkoły (bezpośrednie wsparcie uczniów) dla I, II i III etapu edukacyjnego**

TYP 10.2.D – kompleksowe programy wspomagania (KPW)

Obejmuje co najmniej 3 formy wsparcia:

- a) doposażenie
- b) wsparcie uczniów
- c) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem (forma wsparcia z typu projektu 10.2.G)

KPW dla uczniów z niepełnosprawnością mogą być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych (I, II i III etap edukacyjny)

TYP 10.2.D – zajęcia uzupełniające ofertę

- zajęcia specjalistyczne: zajęcia korekcyjno–kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;
- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze;
- warsztaty;
- porady i konsultacje;

Powyższe formy wsparcia powinny być realizowane
we współpracy z rodzicami.

Zajęcia uzupełniające ofertę mogą być realizowane na każdym etapie edukacyjnym.

TYP 10.2.E – Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna

10.2.E.

Doradztwo i opieka psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o specjalnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniowie z niepełnosprawnościami, uczniowie uzdolnieni, zagrożeni przedwczesnym kończeniem nauki).

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna powinna być realizowana zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.

TYP 10.2.D i 10.2.E a uczniowie uzdolnieni

wsparcie uczniów zdolnych może odbywać się **wyłącznie w celu kształtowania i rozwijania ich kompetencji kluczowych** niezbędnych na rynku pracy (matematyczno–przyrodniczych, TIK, językowych) **oraz postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej).**

Wsparcie uczniów zdolnych powinno być realizowane na zasadach określonych przy opisie form wsparcia w ramach typu 10.2.A;

TYP 10.2.F – doradztwo edukacyjno-zawodowe

10.2.F.

Rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

TYP 10.2.F – doradztwo edukacyjno-zawodowe

Wsparcie może obejmować:

- a) **uzyskiwanie kwalifikacji doradców edukacyjno - zawodowych** przez osoby realizujące zadania z zakresu doradztwa edukacyjno - zawodowego w szkołach i placówkach, które nie posiadają kwalifikacji z tego zakresu oraz **podnoszenie kwalifikacji doradców edukacyjno-zawodowych**, realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkołach;
- b) tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (**SPInKa**);
- c) **zewnętrzne wsparcie szkół** w obszarze doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

TYP 10.2.F – SPInKa

- w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych
- zatrudnienie - wykwalifikowany doradca zawodowy lub nauczyciel-doradca zawodowy

TYP 10.2.G – doskonalenie nauczycieli

10.2.G.

Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych **pod kątem kompetencji kluczowych** uczniów niezbędnych do poruszania się po rynku pracy (TIK, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), **nauczania eksperymentalnego**, właściwych **postaw uczniów** (m.in. kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej) oraz **metod zindywidualizowanego podejścia** do ucznia.

TYP 10.2.G – kompetencje cyfrowe nauczycieli

Podnoszenie kompetencji cyfrowych powinno obejmować:

- a) **obsługę urządzeń** cyfrowych oraz sprzętu informatycznego zakupionego do szkół w ramach wsparcia EFS;
- b) **wykorzystanie** narzędzi cyfrowych **w nauczaniu przedmiotowym**, w tym wykorzystanie cyfrowych programów i aplikacji wspomagających nauczanie oraz dydaktycznych serwisów internetowych, również w trakcie zajęć prowadzonych z uczniami z niepełnosprawnościami oraz w kształceniu informatycznym;
- c) **nowe metody kształcenia** z wykorzystaniem narzędzi cyfrowych;
- d) edukację w zakresie **bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni** oraz bezpiecznego korzystania ze sprzętu komputerowego;

TYP 10.2.G – kompetencje cyfrowe nauczycieli cd.

- e) **wykorzystanie zasobów** dydaktycznych dostępnych w Internecie;
- f) **administrację** wewnętrzną **infrastrukturą sieciowo-usługową** szkoły lub placówki systemu oświaty (komputerową i bezprzewodową);
- g) **wykorzystanie** w nauczaniu **e-podręczników** bądź **e-zasobów/e-materiałów** dydaktycznych;
- h) w przypadku **studiów podyplomowych** z zakresu **programowania** - **wsparcie aktualnie niemożliwe**

TYP 10.2.G – kompetencje z indywidualizacji nauczania

Przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji powinno:

- przyczyniać się do **poprawy kompetencji wychowawczych nauczycieli**;
- uwzględniać **współpracę z rodzicami**.

TYP 10.2.H – doskonalenie nauczycieli

10.2.H.

Doskonalenie umiejętności, kompetencji lub kwalifikacji nauczycieli i pracowników pedagogicznych **pod kątem wykorzystania narzędzi wspierających pomoc psychologiczno-pedagogiczną** na każdym etapie edukacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki ucznia o szczególnych potrzebach rozwojowych i edukacyjnych (m.in. uczniów z niepełnosprawnościami, uczniów uzdolnionych, zagrożonych przedwczesnym kończeniem nauki).

Wsparcie powinno uwzględniać **współpracę z rodzicami**.

TYP 10.2.G i H – formy wsparcia

- a) **kursy i szkolenia** doskonalące, **studia podyplomowe**;
- b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie **sieci współpracy i samokształcenia** nauczycieli;
- c) realizacja **programów wspomagania**;
- d) **staże i praktyki** nauczycieli realizowane we współpracy z podmiotami z otoczenia szkoły lub placówki systemu oświaty;
- e) wykorzystanie narzędzi, metod lub form pracy wypracowanych w ramach projektów, w tym pozytywnie zwalidowanych produktów projektów innowacyjnych, zrealizowanych w latach 2007-2013 w ramach PO KL;

Cross-financing i zakup środków trwałych

Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii **wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa**, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wydatki powinny **wynikać z potrzeby realizacji danego projektu** i stanowić logiczne uzupełnienie działań. Cross-financing powinien być **bezpośrednio powiązany z głównymi zadaniami** realizowanymi w ramach danego projektu.

W przypadku projektów współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) **zakup nieruchomości;**
- b) **zakup infrastruktury**, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się **elementy nieprzenośne**, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku;
- c) dostosowania lub adaptacji (**prace remontowo-wykończeniowe**) budynków i pomieszczeń.

Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, **nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu**.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Limity

- Wartość wydatków w ramach **cross-financingu** nie może stanowić więcej **niż 10% finansowania unijnego na poziomie projektu**.
- Wartość wydatków poniesionych na **zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3 500 PLN netto** w ramach kosztów bezpośrednich projektu **oraz** wydatków w ramach **cross-financingu** nie może łącznie przekroczyć **10% wydatków projektu**.
- W przypadku projektów w których planuje się **wyposażenie pracowni TIK oraz pracowni przedmiotowych**, łączny **limit wydatków związanych z zakupem sprzętu** nie może przekroczyć **30% wydatków projektu (włączając cross-financing)**.

Klauzule społeczne w zamówieniach – szczegóły w Rozdziale 33 Regulaminu konkursu

- Mają za zadanie uwzględniać aspekty społeczne przy udzielaniu zamówień tj. mają **wyrównywać szanse w dostępie do zamówień dla podmiotów oraz osób w gorszej sytuacji;**
- Dotyczą zamówień udzielanych zarówno zgodnie z **PZP** jak i **zasadą konkurencyjności;**
- Wymogi dotyczące klauzul społecznych dotyczą przeprowadzania zamówień **na każdym etapie realizacji projektu**, w tym również zamówień udzielanych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu.
- **Katalog zamówień, w ramach których istnieje obowiązek uwzględniania klauzul społecznych :**
 - Usługi cateringowe.
 - Zamówienia materiałów informacyjno – promocyjnych lub usług poligraficznych.
 - Usługi sprzątania.
- Przykłady stosowania klauzul społecznych są podane w Regulaminie konkursu w Rozdziale 33

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Forma składania wniosków

- Wniosek o dofinansowanie powinien zostać wypełniony i złożony za pośrednictwem **Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych (SOWA)**, który jest dostępny poprzez stronę www.generator-efs.dolnyslask.pl

Termin składania wniosków

- Termin rozpoczęcia naboru: **22 czerwiec 2017 r. godz.08.00**
- Termin zakończenia naboru: **6 lipiec 2017 r. godz.15.00**

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia konkursu

- **grudzień 2017 roku**, w przypadku gdy ocenie podlegać będzie **do 150 wniosków**,
- **styczeń 2017 roku**, w przypadku gdy ocenie podlegać będzie **powyżej 150 wniosków**.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

IOK udziela wyjaśnień w kwestiach dotyczących konkursów i odpowiedzi na zapytania indywidualne kierowane na adres poczty elektronicznej:

pife@dolnyslask.pl

**Odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania
będą zamieszczane na stronie:**

www.rpo.dolnyslask.pl

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

**DOLNY
ŚLĄSK**

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

**Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Departament Funduszy Europejskich
Wydział Zarządzania RPO**

www.rpo.dolnyslask.pl

Dziękuję za uwagę